

«ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΜΟΛΥΝΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΟ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΝΕΙΛΟΥ»

ΓΕΝΙΚΑ

Ο ιός του Δυτικού Νείλου (West Nile Virus-WNV) μεταδίδεται στον άνθρωπο κυρίως μέσω δείγματος μολυσμένων κουνουπιών. Η κύρια δεξαμενή του ιού στη φύση είναι τα πτηνά, ενώ οι άνθρωποι και τα θηλαστικά θεωρούνται ως αδιέξοδοι ξενιστές. Τα κουνούπια συχνά αναπτύσσονται σε νερά που λιμνάζουν για περισσότερες από 4 ημέρες και είναι πιο δραστήρια από το σούρουπο έως το ξημέρωμα. Πισίνες, λίμνες, στέρνες, τάφροι άρδευσης, βαρέλια βροχής, αλλά και θαμνώδεις και δασικές εκτάσεις ευνοούν την ανάπτυξή τους. Οι περισσότερες λοιμώξεις συμβαίνουν από τον Ιούλιο μέχρι το Σεπτέμβριο.

Η περίοδος μεταξύ του δείγματος και της εκδήλωσης συμπτωμάτων στον άνθρωπο είναι 3 έως 14 ημέρες. Στις περισσότερες περιπτώσεις των ανθρώπων που μολύνονται με τον ιό του Δυτικού Νείλου (περίπου 80%) δεν προκαλείται κανένα σύμπτωμα, ενώ σε ποσοστό περίπου 20% παρουσιάζονται συμπτώματα γρίπης, όπως πυρετός, κόπωση, κεφαλαλγία και πόνος στους μυς ή στις αρθρώσεις. Λιγότερο από το 1% των ανθρώπων που έχουν μολυνθεί με τον ιό παρουσιάζουν σοβαρές εκδηλώσεις όπως υψηλό πυρετό, δυσκαμψία αυχένα, αποπροσανατολισμό, τρόμο, μυϊκή αδυναμία, και παράλυση. Προς το παρόν δεν υπάρχει διαθέσιμο εμβόλιο για τον άνθρωπο, ούτε ειδική θεραπεία για τη λοίμωξη από τον ιό. Άνθρωποι όλων των ηλικιών και καταστάσεων μπορεί να προσβληθούν. Ωστόσο, όσοι είναι άνω των 50 ετών ή είναι ανοσοκατασταλμένοι διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο σοβαρής νόσου.

Μεταξύ των κυριότερων μέτρων πρόληψης και προστασίας περιλαμβάνονται η λήψη μέτρων αποφυγής των κουνουπιών, η χρήση προστατευτικών ενδυμάτων και η χρήση εντομοαπωθητικών ή εντομοκτόνων. Τα εντομοαπωθητικά εφαρμόζονται στο δέρμα ή για τον ψεκασμό των ρούχων και περιέχουν DEET (N, N-δισαιθυλοτολουαμίδα), πικαριδίνη (picaridin), ή αιθέρια έλαια ευκαλύπτου. Τα εντομοκτόνα περιέχουν συνήθως πυρεθρινοειδή όπως π.χ. περμεθρίνη και κυκλοφορούν στο εμπόριο σε μορφή αερολύματος (αεροζόλ), ταμπλετών, εξατμιζόμενου διαλύματος, σπινάκι κ.λ.π. Σε όλες τις περιπτώσεις θα πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες χρήσης του σκεύασματος ή των συσκευών.

Παρά το γεγονός ότι οι περισσότερες περιπτώσεις μόλυνσης με τον ιό του Δυτικού Νείλου **δεν σχετίζονται με το χώρο εργασίας**, εντούτοις υπάρχουν κατηγορίες εργαζόμενων που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο μόλυνσης όπως είναι: αγρότες, γεωπόνοι, οικοδόμοι, ελαιοχρωματιστές, μηχανικοί, κηπουροί, δασολόγοι, φύλακες, εργαζόμενοι στην αποκομιδή σκουπιδιών και σε βιολογικούς καθαρισμούς, εργαζόμενοι σε πτηνοτροφεία και φάρμες κ.α.

Επιπρόσθετα εργαζόμενοι που εργάζονται σε εργαστήρια όπου χειρίζονται ιστούς ή υγρά που έχουν μολυνθεί με τον ιό διατρέχουν κίνδυνο, ιδίως εάν το δέρμα τους έχει αμυχές και δεν λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προστασίας.

Συστάσεις προς τους εργοδότες

1. Παροχή ενημέρωσης προς τους εργαζομένους σχετικά με τις πιθανές πηγές έκθεσης, τον τρόπο μετάδοσης και μόλυνσης από τον ιό, τις ώρες που τα κουνούπια είναι πιο δραστήρια, τα συμπτώματα της μόλυνσης κ.λ.π.
2. Εφόσον παρέχονται στους εργαζομένους στολές, να περιλαμβάνονται πουκάμισα με μακριά μανίκια και μακριά παντελόνια ως επιλογές. Διαφορετικά να προτρέπονται οι εργαζόμενοι σε εξωτερικούς χώρους να φορούν πουκάμισα με μακριά μανίκια, μακριά παντελόνια και κάλτσες.
3. Παροχή εντομοαπωθητικών και ενημέρωση για τη χρήση τους.
4. Λήψη μέτρων για τη μείωση της έκθεσης των εργαζομένων στα κουνούπια:
 - Μέριμνα για την εξάλειψη των πηγών στάσιμου νερού σε εξωτερικούς χώρους εργασίας, όσο είναι δυνατό, ώστε να μειωθεί ο πληθυσμός των κουνουπιών:
 - Άδειασμα των δοχείων με λιμνάζοντα ύδατα κάθε 4 έως 5 ημέρες, καθώς και αναποδογύρισμα, κάλυψη, ή αποθήκευση δοχείων όπως καλύμματα, κουβάδες, βαρέλια, καροτσάκια, κ.λ.π. που ενδέχεται να λιμνάζουν νερά. Διάνοιξη οπών αποστράγγισης σε δοχεία τα οποία συλλέγουν νερό και δεν μπορούν να αδειάσουν.
 - Καθάρισμα των υδρορροών βροχής και αφαίρεση υπολειμμάτων (φύλλα, κλαδιά, σκουπίδια) από χαντάκια και φρεάτια.
 - Αποφυγή εργασίας, εάν είναι εφικτό, σε εξωτερικούς χώρους τις ώρες που τα κουνούπια είναι πιο δραστήρια (πιο συχνά από το σούρουπο έως το ξημέρωμα).

Συστάσεις προς τους εργαζομένους

1. Χρήση προστατευτικού ρουχισμού, όπως πουκάμισα με μακριά μανίκια, μακριά παντελόνια και κάλτσες.
2. Χρήση εντομοαπωθητικών, με ιδιαίτερη προσοχή στα εξής:
 - Αποφυγή εφαρμογής της αντλίας ή των προϊόντων αεροζόλ απευθείας στο πρόσωπο. Αντ' αυτού προτείνεται ψεκασμός των προϊόντων πάνω στα χέρια και προσεκτική επάλειψη στο πρόσωπο, αποφεύγοντας τα μάτια και το στόμα. Σε κάθε περίπτωση να ακολουθούνται προσεκτικά οι οδηγίες της ετικέτας.
 - Αποφυγή εφαρμογής των εντομοαπωθητικών στο δέρμα που καλύπτεται από ρούχα.
 - Ψεκασμό των ενδυμάτων με εντομοαπωθητικά προϊόντα, καθώς τα κουνούπια μπορούν να διεισδύσουν τα λεπτά ρούχα.
 - Ανανέωση του εντομοαπωθητικού όταν απαιτείται.
 - Πλύσιμο του δέρματος με σαπούνι και νερό μετά το πέρας της εργασίας.
 - Πλύσιμο των ρούχων που έχουν ψεκαστεί με εντομοαπωθητικά πριν χρησιμοποιηθούν ξανά.

Με εκτίμηση,

Λεωνίδας Εμμανουηλίδης
Επιστημονικός Υπεύθυνος
ΕΞΥΠΠ HELLECON SERVICES